

Spesialpris for medlemmer av Sør-Troms HMS!

Invitasjon til et særdeles nyttig og lærerikt kurs:

Håndtering av personkonflikter og trakassering; jus og praktisk psykologi

Sted: Umbria, Italia tirsdag 25. – lørdag 29. april 2017

Her kan du kombinere det nyttige – opplæring i konflikthåndtering med ledende norske fagfolk, med det hyggelige – italiensk bondegårdsopphold i med kortreist mat og drikke i idylliske omgivelser. Og har du ikke har fått nok av Italia i løpet av kurset, kan du jo tilbringe en langhelg i Roma eller rett og slett blir værende noen dager i Umbria (mandag 1.mai).

Innhold

Vanskelige personalsaker er ressurskrevende. En leder trenger å vite hvordan de vanskelige konfliktsakene skal håndteres; hvem gjør hva når en medarbeider varsler om trakassering, og når er nok nok når partene ikke kan enes?

Hvilken beskyttelse har arbeidstaker når det er tjenestemottaker (skoleelev, kunde eller pasient) som utøver trakasseringen? Når kan du som leder håndtere konfliktsaker selv, og når bør du søke hjelp? Hvem kan bistå arbeidsgiver? Hva er rollen til verneombud og tillitsvalgte og bedriftshelsetjenesten i konfliktsaker?

Vi vil på dette kurset gå systematisk gjennom hvordan man som leder skal håndtere denne type saker, samt hvordan tillitsvalgte, vernetjeneste og bedriftshelsetjeneste best kan ivareta sine roller i disse sakene.

Kurset består av en teoridel og en praktisk del. I kursets teoridel (dag 1) konsentrerer vi oss om det juridiske perspektivet for en forsvarlig og god håndtering av saker som omhandler konflikter og / eller trakassering. Kurset vil særlig ta for seg problemstillinger i skjæringspunktet juss og psykologi, og mellom arbeidsmiljøloven og spesiallover for ulike sektorer som skole og helse.

I den praktiske delen (dag 2 og 3) benytter vi oss av verdiøvelser og forumspill for å teste ut mulighetene for handling i konfliktsituasjoner.

Målgruppe

Kurset passer for arbeidsgivere og ledere i privat og offentlig sektor, personal- og HR-medarbeidere, HMS-rådgivere og bedriftshelsepersonell, inspektører i arbeidstilsynet, hovedverneombud, tillitsvalgte på høyere nivå og eksterne konsulenter.

Gjennomføring

Kurset går over fem dager inklusive reisedager, og vil bestå av en dag med forelesning og to dager med forumspill. Arbeidsrettsadvokat Harald Pedersen er ansvarlig for teoridelen, mens Kjersti Oddvarsdatter Sæther (bedriftsoverlege) og Eli Rongved (psykomotorisk fysioterapeut og HMS-rådgiver) er ansvarlig for dagene med forumspill. Også teoridelen har innlagte summe- og gruppeoppgaver for praktisk forankring og refleksjon. Kurset har begrenset antall deltakere, noe som både innbyr til aktiv deltakelse og garanterer for stort læringsutbytte. Det blir anledning til å diskutere egne erfaringer og legge fram egne saker til felles diskusjon. Det er også anledning til i forkant av kurset å sende inn eksempler på problemstillinger man ønsker behandlet i løpet av oppholdet.

Pris og annen praktisk informasjon

For deg som bor i enkeltrom: **Kursavgift 9.900 kroner. Medlemspris 8.900 kroner** ved påmelding før 15.oktober 2016 (+ opphold 3.600 kroner + intern transport og utflukt med middag 1.400 kroner = samlet utgift for kurs og opphold 14.900 kroner). (Flyreise ikke inkludert).

For deg som bor i dobbeltrom: **Kursavgift 6.900 kroner Medlemspris 5.900 kroner** (+ opphold 2.600 kroner + intern transport og utflukt med middag 1.400 kroner = samlet utgift for kurs og opphold 10.900 kroner). (Flyreise ikke inkludert).

Flyreise er ikke inkludert og bestilles av deltakeren. Dersom du skal delta i fellestransporten, må du velge fly som lander senest 14:10 på Roma Fiumicino, for eksempel SAS, Norwegian eller Lufthansa.

Stedet for kurs og bolig: <http://www.sangiovannialmonte.it> og <http://www.collepalombare.it>

Påmeldingsfrist 15.oktober 2016. Kurset forutsetter tilstrekkelig antall påmeldte.

Påmelding og informasjon:

Kjersti Oddvarsdatter Sæther, Kjersti@trenitoscana.no tlf. 9909 4965

Reise- og betalingsvilkår:

Når du mottar bestillingsbekreftelse blir du bedt om å betale et depositum på 2000

kroner. Depositumet blir ikke refundert om du skulle bestemme deg for å avbestille turen. Når depositum er innbetalt, er bestillingen bindende for arrangøren. Da kan du bestille flybillett. Resterende beløp (kursavgift minus depositum) innbetales senest 1. februar. Betaling for opphold og transport/utflukt skjer til bostedet i løpet av oppholdet.

Kort presentasjon av kursholderne

Harald Pedersen er advokat og spesialist på arbeidsmiljørett. Han arbeider til daglig i advokatfelleskapet Arbeidsrettsadvokatene i kontorfelleskap med advokatfirmaet Storeng, Beck & Due Lund. Harald Pedersen har sammen med professor Ståle Einarsen gitt ut boken "Håndtering av konflikter og trakassering i arbeidslivet" (2007), og sammen med professor Ståle Einarsen og professor Helge Hoel gitt ut boken "Faktaundersøkelse - metodikk i vanskelige arbeidsmiljøsaker" (2016). For ytterligere informasjon vises til www.arbeidsmiljospesialistene.no og til www.arbeidsrettsadvokatene.no

Eli Rongved er spesialist i psykomotorisk fysioterapi og HMS-rådgiver fra Melbu. Hun har ledet flere fagutviklingsprosjekt innen helse, miljø og sikkerhet (Skikk & HAVbruk, I bevegelse mot belastning, Arbeidsliv på åpen scene, m.fl.).

Hun er medforfatter av flere bøker blant andre "[Bevegelse, liv og forandring](#)" og "[Innovations in the Reflecting Process](#)".

Hun har lang erfaring i å undervise og lede bevegelsesgrupper. Hun har samarbeidet med Kjersti om å utvikle "forumspill" som arbeidsmetode i HMS-arbeid i Norge. Eli er sertifisert Faktaundersøker for håndtering av påstand om mobbing og trakassering. www.forumspill.no

Kjersti Oddvarsdatter Sæther er spesialist i arbeidsmedisin og jobber som bedriftslege hos Sør-Troms HMS-tjeneste. Hun har lang erfaring som rådgiver for ledere og arbeidstakere i problemstillinger vedrørende arbeidsmiljø, helse og lovverk. Kjersti er sertifisert Faktaundersøker for håndtering av påstand om mobbing og trakassering. Hun har samarbeidet med Eli Rongved om utvikling av metoden "forumspill" for håndtering av konflikter i arbeidsmiljø. www.forumspill.no. www.umbriakurs.no

Forumspill er et sett arbeidsmetoder som anvendes når emner som forandring, fravær, ledelse, konflikt mm blir tatt opp. Alle arbeidsmetodene har det til felles at de aktiviserer deltakerne praktisk, fysisk og mentalt. Forumspill gir økt bevissthet rundt egen adferd og hjelper en å se alternative løsninger. Det vi lærer med kroppen, husker vi. Dette er metodens grunnlag. Kursdager med Forumspill inneholder lek og bevegelse, øvelser for bevisstgjøring av holdning og verdivalg, bildeteater og skulpturøvelser, samt utarbeidelse av enkle små spill over aktuelle tema. Alle deltar med sine forutsetninger, og er akkurat så aktive som de har mot til.

Stikkord for kurset:

- Sentrale koblinger (jus, psykologi, arbeidsmiljø - kontraktsvern mv)
- Personkonflikter - årsaker og utviklingsforløp

- Arbeidsmiljølovens grenser med særlig vekt på personkonflikter og trakassering
- Juridiske roller på arbeidsplassen med vekt på arbeidsgivers styringsrett (og arbeidstaker resinasjonsplikt)
- Juridiske prinsipper for saksbehandling
- Prosedyrer og retningslinjer
- Hva gjør man når alt har gått galt?
- Praktisk tilnærming med utprøving av alternative handlingsmåter

Program

Tirsdag

- Reise til Roma (evt.)
- Fellestransport fra Roma flyplass Fiumicino til Collazzone/Umbria (evt.)
- Ca kl. 17 ankomst kursstedet, installering og snack
- Kl. 18-19 Velkommen og introduksjon til kurset (forumspill, oppvarming og verdiøvelser)
- Middag Kl. 20

Onsdag

- Kl. 8-9 Frokost
- Kl. 9-13 Kurs konflikthåndtering
- Kl. 13-14 Lunsj
- Kl. 14-19 Kurs konflikthåndtering
- Kl. 20:30 Middag

Torsdag

- Kl. 8-9 Frokost
- Kl 9-13 Kurs konflikthåndtering med forumspill
- Kl 13-14 Lunsj
- Kl 14-19 Kurs konflikthåndtering med forumspill
- Kl 20:30 Middag

Fredag

- Kl. 8-9 Frokost
- Kl 9-12 Kurs konflikthåndtering med forumspill
- Kl 12-13 Lunsj
- Kl 13-16 Kurs konflikthåndtering med forumspill
- Kl 16 Utflukt med kulturelt program og middag

Lørdag

- Kl. 8-9 Frokost
- Avreise til Roma/Fiumicino